

VILADELSAC, DAMIÀ BARDERA EN ESSÈNCIA PURA

Damià Bardera (Viladamat, 1982) és un dels nostres narradors més inquietants. Fins ara, i exceptuant dues incursions en l'assaig i una en la poesia, ha anat bastint una obra prou sòlida en el camp de la narrativa breu que l'ha duit a publicar quatre reculls de relats entre el 2010 i el 2014, al ritme d'un per any i sempre mantenint-se fidel a El Cep i la Nansa, l'editorial vilanovina que l'aixopluga en la seva col·lecció Lacram. Fruit d'aquesta simbiosi són llibres que ultrapassen la convencionalitat i on el que en música anomenaríem bonus-track són igualment importants i significatius: pròlegs, epílegs, dibuixos, tot de creacions que enriqueixen el producte original de Bardera i que esdevenen una porta d'entrada diferent i complementària al territori mític de Viladelsac, el lloc on aquest narrador ambienta les seves històries.

Ara en Bardera ha escrit el que alguns consideren una novel·la -d'alguna manera hem d'esmentar el text, hem de ser capaços de classificar-lo, posar-li etiquetes, guardar-lo als prestatges i que en la tradició francesa seria una "nouvelle", tot i que en realitat el seu text és un híbrid entre moltes coses: un fals dietari, un conjunt de contes que formen la nouvelle o fins i tot una barreja intergenèrica amb l'objectiu de crear un artefacte singular perquè de Damià Bardera només n'hi ha un i ha aconseguit amb aquest temps crear una veu pròpia, una manera de narrar que fa que els seus texts siguin reconeguts a primer cop d'ull: ah, això és un Damià Bardera, diuen els lectors que el tasten referint-se als productes que ens ofereix sota la convenció formal d'un llibre perquè d'alguna manera s'han d'agrupar aquests experiments de llibertat per tal que el consumidor se'ls pugui fer seus.

En aquesta ocasió, la prosa unitària del volum parteix d'una potentíssima primera persona encarnada en un nen barceloní que és aparcat a Viladelsac per la seva mare -el pare, que era escriptor, ha mort tot esperant un fetege nou que no ha arribat- i encomanat als avis. Aquest descobriment neo-rural de la criatura ens entroncarà amb un món feréstec, salvatge, que farà sortir els instints més salvatges de la criatura però també els més tendres. Elements onírics, metaliteraris i una manera efectiva i efectista d'escriure en molt poc espai cada una de les escenes a més a més d'una interrelació amb els relats anteriors acaben conformant un llibre on la crueltat no és un instrument sinó un tema per si mateix. Aquesta potentíssima veu en primera persona ens fa pensar -salvant totes les distàncies- en un Holden Caulfield amb set anys menys, pre-adolescent, i traslladat a la brutalitat del rerepaís empordanès.

En definitiva, *Viladelsac* és un nou llibre de Bardera, un narrador inquietant, que ens fa pensar i que té un món propi i una veu pròpia. Esperem que continui creant al voltant d'aquesta vila on els nens de sucre es desfan endolcint els berenars, hi ha cases amb sostres de pastilles Juanola i on la nena somiada amaga entre la sorra que li falten dos dits del peu, motiu més que de sobres per enamorar-se'n.